

Rēzeknes novada pašvaldības Sociālā dienesta pārskats par darbu 2016.gadā

Sociālais dienests savā darbībā ievēro Latvijas Republikas likumus: likums „Par pašvaldībām”, „Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums”, „Par sociālo drošību”; Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumus, Rēzeknes novada pašvaldības saistošos noteikumus. Sociālais dienests darbojas uz Nolikuma pamata un dienesta darbība tiek finansēta no pašvaldības budžeta līdzekļiem.

Sociālā dienesta uzdevumi.

Sociālā dienesta galvenie uzdevumi ir sniegt sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus Rēzeknes novada administratīvajā teritorijā dzīvojošajiem iedzīvotājiem: veciem, vientuļiem ļaudīm, trūcīgām personām un ģimenēm; kā arī palīdzēt personām, ģimenēm un personu grupām; noteikt, atrisināt vai mazināt sociālās problēmas, attīstot pašas personas resursus un iesaistot atbalsta sistēmās. Dienesta speciālistu darbība ir vērsta uz to, lai panāktu un veicinātu personu sociālo problēmu praktisku risinājumu un viņu dzīves kvalitātes uzlabošanu, iekļaušanos sabiedrībā, spēju līdzdarboties un palīdzēt pašiem sev.

Sociālā dienesta funkcijas.

Sociālā dienesta galvenās funkcijas ir koordinēt, plānot, organizēt sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu sniegšanu Rēzeknes novada administratīvajā teritorijā dzīvojošiem iedzīvotājiem, lai apmierinātu to pamatvajadzības un veicinātu darbaspējīgo personu līdzdarbību savas situācijas uzlabošanā.

Sociālā dienesta kompetencē ir iedzīvotāju informēšana par sociālo palīdzību un sociālajiem pakalpojumiem.

Sociālais dienests ir uzņēmis funkcijas papildus Latvijas Republikas “Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteiktajām funkcijām”, kas saistītas ar sociālo pakalpojumu organizēšanu Rēzeknes novadā:

- koordinēt novada sociālā darba speciālistu darbību;
- nodrošināt metodisko atbalstu novada sociālā darba speciālistiem sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu jomā.

Sociālā palīdzība.

Sociālā palīdzība – naudas vai mantisks pabalsts, kura piešķiršana balstās uz materiālo resursu novērtēšanu personām (ģimenēm), kurām trūkst līdzekļu pamatvajadzību apmierināšanai.

2016.gadā Sociālais dienests sociālo palīdzību sniedzis 1943 ģimenēm jeb 4067 personām. Tieši trūcīgo iedzīvotāju pamatvajadzību nodrošināšanai izlietoti vislielākie līdzekļi – 862 999 euro (GMI pabalsts, dzīvokļa pabalsts, apbedīšanas pabalsts, pabalsts īres un komunālo maksājumu apmaksai sociālajos dzīvokļos, pabalsts pusdienu apmaksai trūcīgo, maznodrošināto, daudz bērnu, aizbildņu ģimeņu skolēniem un bērniem, kuri apmeklē pirmsskolas izglītības iestādes).

Trūcīgas personas/ģimenes statuss 2016.gadā izvērtēts un piešķirts 3258 personām jeb 1629 ģimenēm. No visiem pabalstiem izlietotajiem līdzekļiem 54,14% tika novirzīti pabalsta garantētā minimālā ienākumu (GMI) līmeņa nodrošināšanai, kas ir viens no noteiktajiem pabalstiem, kura obligāta izmaksa noteikta Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā. 2016.gadā GMI pabalstu saņēma 921 ģimenes jeb 1734 personas.

Dzīvokļa pabalsta izmaksas aizvadītajā gadā sastādīja 18,18% no kopējās pabalstiem izmaksātās summas un saņēmēju skaitā bija 1527 ģimenes jeb 3216 personas.

Izmaksātie pabalsti 2016.gadā

Pabalsta veids	Izlietotā summa	Saņēmušo ģimeņu skaits	Saņēmušo personu skaits
GMI pabalsts	467 231	921	1 734
Dzīvokļa pabalsts	156 900	1 527	3 216
Pabalsts pusdienu apmaksai	77 475	662	1 167
Pabalsts jaundzimušā aprūpei	28 125	208	212
Sociālās garantijas bērniem bāreņiem vai bez vecāku gādības palikušajiem bērniem pēc pilngadības sasniegšanas	27 581	33	33
Pabalsts audžuģimenēm	38 708	17	23
Apbedīšanas pabalsts	3 153	22	22
Pabalsts veselības aprūpei	5 327	109	109
Pabalsts ārkārtas situācijā	2 295	6	13
Aprūpes mājās pabalsts	32 500	105	105
Pabalsts īres un komunālo maksājumu apmaksai sociālajos dzīvokļos	9 268	52	52
Pabalsts 1.klases skolēniem	3 885	182	185
Pabalsts mājokļa pielāgošanai	350	1	1
Pabalsts personām pēc atbrīvošanās no ieslodzījuma vietas	308	11	11

Dienests sniedz palīdzību arī pilngadību sasniegušajiem bērniem bāreņiem vai bez vecāku gādības palikušajiem bērniem pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās. 2016.gadā pabalsts patstāvīgas dzīves uzsākšanai un mīkstā inventāra iegādei izmaksāts 10 personām. Ikmēneša pabalsts bērniem bāreņiem, kuri sekmīgi mācās vispārīzglītojošās izglītības iestādēs, profesionāli tehniskajās vidusskolās un augstākajās mācību iestādēs, izmaksāts 33 personām. Pabalsts īres un komunālo maksājumu apmaksai izmaksāts 7 personām. Pabalsts sociālo garantiju nodrošināšanai bērniem bāreņiem vai bez vecāku gādības palikušajiem bērniem sastādīja 3,2% no kopējās pabalstiem izmaksātās summas.

Lai nodrošinātu bez vecāku gādības palikušajiem bērniem vai bērniem bāreņiem ģimenisku vidi, dienests izmantoja 17 audžuģimeņu pakalpojumus. 2016.gadā audžuģimenēs dzīvoja 23 novada bērni, kuru bioloģiskajās ģimenēs tika konstatēti bērna attīstībai un veselībai nepiemēroti apstākļi. Audžuģimenēm ik mēnesi tika izmaksāts pabalsts audžubērna uzturam un pabalsts apģērba un mīkstā inventāra iegādei. Šī pabalsta izmaksas sastādīja 4,49% no kopējās pabalstiem izlietotās summas.

3,26 % no kopējās pabalstu summas, izlietas pabalstam jaundzimušā aprūpei. 2016.gadā pabalstu saņēmēšas 208 mūsu novada ģimenes, divās ģimenēs piedzimuši dvīņi.

Sociālie pakalpojumi.

2016.gadā Sociālajā dienestā veikts darbs ar 63 riska ģimenēm, kurās vecāki nepietiekoši rūpējas un atstāj novārtā savus bērnus. Šajās ģimenēs nebija nodrošinātas bērna pamatvajadzības, emocionālais atbalsts, ģimenes locekļiem trūkst sociālo prasmju. Sociālie darbinieki strādāja pie tā, lai vecāki būtu atbildīgi par savu bērnu audzināšanu, izaugsmi un attīstību, lai bērni veidotos par pilnvērtīgām personām, pietiekoši saņemtu vecāku mīlestību, gādību un uzmanību, būtu motivēti mācīties, radoši pavadītu savu brīvo laiku. Savās vecāku ģimenēs un no tuviniekiem varētu iegūt pozitīvas ģimenes modeļa izpratni, kam būtu jābūt katra vecāka atbildībai un pienākumam. Strādājot ar minētajām ģimenēm ikdienā, sociālie darbinieki veica rūpīgu, iejūtīgu un profesionālu sociālās korekcijas darbu, izstrādājot katrai ģimenei individuālu ģimenes/personas atveseļošanas programmu, sastādot sociālās rehabilitācijas plānus un slēdzot sadarbības līgumus. Tas ir ilgstošs sociālais darbs, kas ne vienmēr vainagojas ar pozitīviem rezultātiem. Biežāk tie ir nelieli panākumi un pozitīvas izmaiņas.

2016.gadā no uzskaitē esošajām riska ģimenēm slēgt varēja tikai 8 ģimeņu lietas, sakarā ar bērnu pilngadību un situācijas uzlabošanos ģimenēs. 56 ģimenes lietas tika pārņemtas no 2015.gada, 7 ģimeņu lietas tika uzsāktas no jauna. Galvenā problēma šajās ģimenēs ir alkoholisms un tā radītās sekas (nesaskaņas starp ģimenes locekļiem, saskarsmes problēmas starp vecākiem, starp vecākiem un bērniem, prasmju trūkums no vecāku puses, uzvedības problēmas bērniem, mācīšanās problēmas, skolas neattaisnoti kavējumi).

Strādājot ar ģimenēm un bērniem gan sociālajiem darbiniekiem, gan psiholoģei notikusi aktīva sadarbība ar:

1. novada Bāriņtiesām,
2. Bērnu tiesību aizsardzības speciālistiem,
3. Valsts Probācijas dienestu,
4. Ģimenes ārstiem,
5. Valsts policiju,
6. Rēzeknes novada pašvaldības Izglītības pārvaldes atbalsta centra speciālistiem, rehabilitācijas centru speciālistiem,

Sociālais dienests aktīvi piedalījās starpinstitucionālajās sanāksmēs, kas skar klienta lieta izskatīšanu un labākā risinājuma meklēšanu.

Sociālie darbinieki gada laikā snieguši:

1. 116 atzinumus Bāriņtiesām,
2. 73 atzinumus Valsts policijai,
3. 81 atzinumu Probācijas dienestam,
4. 17 atzinumus Bērnu tiesību aizsardzības inspekcijai.

Sociālā dienesta darbinieki ar ģimenēm un bērniem piedalījušies 7 tiesas sēdēs, 28 Bāriņtiesas sēdēs.

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi.

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumus dzīvesvietā saņēmuši 2 bērni, kuri cietuši no prettiesiskām darbībām.

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumus institūcijā (Latgales Reģionālais atbalsta centrs „Rasas pērles”, centrs „Valdardze”) saņēmuši 17 bērni un 4 vecāki, kuri cietuši no prettiesiskām darbībām.

Rehabilitācijas centrā „Bērnu Oāze”, sociālos pakalpojumus saņēma 3 bērni un viens vecāks ar garīga rakstura traucējumiem.

Psiholoģiskās palīdzības pakalpojumi.

Sociālā dienesta psiholoģe novadījusi 357 konsultācijas, kuras saņēmušas 59 ģimenes. Kopā ar izglītības pārvaldes atbalsta centra speciālisti novadītas 5 vecāku sapulces (Tiskādu vidusskola, Kaunatas vidusskola, Audriņu pamatskola, Gaigalavas pamatskola, Nautrēnu vidusskola) par tēmu „Bērnu uzvedības problēmu iespējamie cēloņi un to iespējamie risinājumi”. Uzskaitē 28 aktīvas lietas un 63 lietas gada laikā slēgtas.

Strādājot ar klientiem, apzinot viņu vajadzības, arvien rodas nepieciešamība pēc jauniem pakalpojumiem. ***2016.gadā tika ieviesti un klientiem piedāvāti jauni pakalpojumi :***

- 1) atbalsta grupas vecākiem (apmeklēja 26 vecāki),
- 2) atbalsta grupas māmiņām, kuru ģimenēs ir bērniņi līdz 2 gadu vecumam (apmeklēja 19 māmiņas),
- 3) psihosociālās konsultācijas (sniegtas 27 konsultācijas),
- 4) ģimenes asistenta pakalpojums (saņēma 1 ģimene),
- 5) grupu terapija (novadīti 2 grupu terapijas 16 nodarbību cikli par tēmu „Vardarbību veikušu personu sociālā rehabilitācija” – dusmu pārvaldīšanas un emociju pašregulācijas prasmju nostiprināšanai un uzvedības izmainām attiecībās. Apmeklēja 16 klienti).

Ilgstošas sociālās aprūpes pakalpojumi

Sociālais dienests apmaksā pakalpojumus ilgstošas sociālās aprūpes institūcijās (Strūžānu veco ļaužu pansionāts, filiāle “Pilcene”, Viļānu slimnīcas sociālās gultas, Maltas ĪSAC, Dagdas SAC, Rēzeknes pilsētas SAC”).

Dienests piedāvājis iespēju iedzīvotājiem stāties rindā dažādu valsts sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanai. 2016.gadā šo iespēju izmantojusi 161 persona ar funkcionāliem traucējumiem. Steidzamības kārtā valsts sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņēma 23 personas, 4 Černobiļas AES seku likvidēšanas dalībnieki, 3 politiski represētās personas. Sociālās aprūpes pakalpojuma personām ar garīga rakstura traucējumiem par valsts budžeta līdzekļiem saņemšanai pagājušajā gadā pieteikti 3 novada iedzīvotāji. 128 novada iedzīvotāji saņēmuši sociālās rehabilitācijas pakalpojumus par valsts budžeta līdzekļiem.

Aprūpes mājās pakalpojums

Gadījumos, kad personas veselības stāvoklis ļauj uzturēties savā dzīves vietā, dienests nodrošina aprūpes mājās pakalpojumu. Kopumā 2016.gada laikā aprūpes mājās pakalpojums (aprūpētāja pakalpojumi) tika nodrošināts 49 pensijas vecuma personām un 3 personām ar īpašām vajadzībām.

Asistenta pakalpojums

Pirmās un otrās grupas invalīdi varēja pieteikties asistenta pakalpojuma saņemšanai pašvaldībā. Tas paredzēts, lai atvieglotu cilvēku ar invaliditāti pārvietošanos ārpus mājokļa un

nokļūšanu vietā, kur cilvēks strādā, mācās, saņem pakalpojumu vai veic sabiedriskās aktivitātes. 2016.gadā asistenta pakalpojumu Rēzeknes novadā pieprasīja un saņēma 190 invalīdi.

Rēzeknes novada Sociālajam dienestam izveidojusies laba sadarbība ar Latvijas Sarkanā krustu Rēzeknes filiāli. Gada garumā novada trūcīgās ģimenes/personas varēja saņemt pārtikas pakas un higiēnas pakas, mācību piederumus bērniem, humāno palīdzību apģērba un apavu veidā.

Ievērojot prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem, Sociālais dienests nodrošina, ka visiem darbiniekiem ir atbilstoša izglītība sociālās palīdzības sniegšanai vai sociālā darba veikšanai. Rēzeknes novada pašvaldības Sociālajā dienestā strādā 39 sociālie darbinieki, 1 sociālās palīdzības organizators, psihologs, 1 sociālais aprūpētājs un 37 aprūpētāji.

Lai pilnveidotu savu profesionalitāti, visi dienesta darbinieki ir apmeklējuši kvalifikācijas celšanas kursus, seminārus, konferences ne mazāk par 24 stundām. Visi sociālie darbinieki izgāja supervīzijas ciklu 18 stundas.

2016.gadā Sociālais dienests no dažādām institūcijām un iedzīvotājiem tika saņēmis 123 vēstules. Veikta sarakste, risinot sociāla rakstura jautājumus, sniegtas atbildes, izstrādāti jauni rēzeknes novada pašvaldības saistošie noteikumi Nr.54 „Par sociālās palīdzības pabalstiem Rēzeknes novadā”, sagatavotas dažādas atskaites, 2016.gada statistikas pārskats, kārtota dokumentācija ilgstoši glabājamo lietu nodošanai Valsts arhīvā, u.c. darba pienākumi. Dati par sociālā dienesta klientiem un saņemtās palīdzības apjomu tiek ievadīti datorprogrammā Sociālās palīdzības administrēšanas informatīvā sistēmā „SOPA”.